

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3Cob/81/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1214200677
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Zelenák
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1214200677.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Štefana Zelenáka a členiek senátu JUDr. Lýdie Noskovičovej a JUDr. Marty Šašinkovej, v právnej veci žalobcu M. H.P., N.D. XX, N., práv. zast. JUDr. Viera Perutková, splnomocnená zástupkyňa, bytom Ružinovská 3, Bratislava, proti žalovanému S. U., U. XX, N., práv. zast. Malata, Pružinský, Hegeduš & Partners, s.r.o., so sídlom Twin City Tower, Mlynské nivy 10, Bratislava, IČO: 47 239 921, o nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II, č.k. 23Cb/8/2014-208 zo dňa 27.2.2019 a uzneseniu Okresného súdu Bratislava II, č.k. 23Cb/8/2014-248 zo dňa 24.1.2020 jednohlasne, takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava II č.k. 23Cb/8/2014-208 zo dňa 27.2.2019 m e n í tak, že z r u š u j e zabezpečovacie opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Bratislava II zo dňa 12.9.2017, č.k. 23Cb/8/2014-140.

Krajský súd v Bratislave uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 23Cb/8/2014-248 zo dňa 24.1.2020 z r u š u j e .

Žalovanému sa priznáva nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením č.k. 23Cb/8/2014-208 zo dňa 27.2.2019 súd prvej inštancie návrh na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia, ktoré bolo nariadené súdom pod číslom konania 23Cb/8/2014-140, dňa 12.9.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.10.2017, vykonateľnosť dňa 29.9.2017, ktorým súd zriadil záložné právo na nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX, k.ú. H., obec N. - F., a to k pozemkom parcely registra „C“, parc. č. XXXXX/XXX o výmere 71 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, parc. č. XXXXX/XXX o výmere 351 m², druh pozemku: záhrady, parc. č. XXXXX/XXX o výmere 15 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, stavbe so súpisným č. XXXX na parc. č. XXXXX/XXX, druh pozemku: rodinný dom, stavbe so súpisným č. XXXX na parc. č. XXXXX/XXX, druh pozemku: garáž, ktoré sú vo výlučnom vlastníctve žalovaného, záložné právo v prospech žalobcu, a to za účelom zabezpečenia jeho pohľadávky z titulu výplaty vyporiadania podielu vo výške 31.998,98 EUR s príslušenstvom zamietol.

2. V odôvodnení uviedol, že návrhom doručeným súdu dňa 23.4.2018 žiadal žalovaný o zrušenie zabezpečovacieho opatrenia, vydaného na Okresnom súde Bratislava II, pod č.k. 23Cb/8/2014-140, dňa 12.9.2017, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.10.2017, vykonateľnosť dňa 29.9.2017. Svoj návrh odôvodnil tým, že už v čase vydania predmetného uznesenia neexistovali dôvody, pre ktoré bolo nariadené zabezpečovacie opatrenie, keďže žalobkyňa neosvedčila existenciu pohľadávky voči žalovanému, pričom túto pohľadávku ani nekonkretizovala. Žalobkyňa navyše voči žalovanému nemá nárok na výplatu vyrovnacieho podielu, keďže žalovaný nie je právnym nástupcom spoločnosti Property Slovakia, s.r.o., ani spoločnosti Dody s.r.o., a teda naň ani nemohli prejsť záväzky týchto

subjektov. Žalovaný taktiež poukázal na skutočnosť, že aj hodnota nehnuteľností, na ktoré bolo zriadené záložné právo značne presahuje hodnotu pohľadávky, ktorú mala zabezpečovať. Súd ďalej uviedol, že vo veci samej sa žalobkyňa domáhala určenia právnej neúčinnosti právneho úkonu uzatvoreného medzi spoločnosťou Property Slovakia, s.r.o. ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim, ktorého predmetom bol prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam parcely registra CKN č. XXXX o výmere 39 514 m², druh pozemku orná pôda, parcely registra „E“ č. XXXX/X o výmere 16 066 m², druh pozemku-orná pôda, č. XXXX/X o výmere 178 m², druh pozemku - orná pôda, č. XXXX/X o výmere 34 m², druh pozemku - orná pôda, č. XXXX/X o výmere 271 m², druh pozemku - orná pôda zapísaným na LV č. XXXX k.ú. Zvončín, ktorých vklad v prospech žalovaného bol povolený Správou katastra H.V. pod č. V - XXXX/XX - Kúpna zmluva právoplatný dňa 25.7.2012 a ktorým ukrátil vymáhateľnú pohľadávku žalobcu je voči žalobcovi neúčinný.

3. Súd konštatoval, že skutočnosť, či úkon napadnutý žalobou žalobkyne považovať za úkon ukracujúci uspokojenie jej nároku na vyplatenie, resp. doplatenie, vyrovnacieho podielu zo spoločnosti Property Slovakia, s.r.o., ako aj samotná výška tohto nároku a rozsah v akom bol tento nárok ukrátený sú otázkami prejudiciálnymi, ktorých vyriešenie bude mať podstatný význam pre rozhodnutie súdu vo veci samej, teda pre posúdenie dôvodnosti samotnej odporovacej žaloby. Zriadenie neodkladného opatrenia bolo v tomto konaní potrebné pre zabezpečenie nerušeného judikovania súdu vo veci samej, ako aj pre zabezpečenie vykonateľnosti súdneho rozhodnutia v prípade, ak súd dospeje k záveru, že žaloba žalobkyne je dôvodná. V takomto prípade vznikne žalobkyňi nielen právo domáhať sa uspokojenia svojej pohľadávky voči žalovanému (samozrejme iba v rozsahu, v akom došlo odporovaným právnym úkonom k jej ukráteniu), ale toto bude môcť aj reálne vymôcť výkonom zriadeného záložného práva. Z uvedeného dôvodu súd dospel k záveru, že žalovaný v návrhu na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia neuviedol žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé, že dôvody na základe, ktorých bolo predmetné zabezpečovacie opatrenie zriadené zanikli, resp. neexistovali, súd jeho návrh zamietol.

4. Proti uzneseniu podal včas odvolanie žalovaný a uviedol, že žalobkyňa do dnešného dňa, napriek uplynutiu cca 18 mesiacov od nariadenia zabezpečovacieho opatrenia (v čase rozhodovania súdu o návrhu na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia to bolo cca 17 uplynutých mesiacov), nepodala voči žalovanému žalobu vo veci samej, t.j. žalobu, ktorou by sa voči žalovanému domáhala zaplata pohľadávky zabezpečenej zabezpečovacím opatrením - pohľadávky na výplatu vyporiadania podielu vo výške 31.998,98 EUR s príslušenstvom. Nečinnosť žalobkyne, pokiaľ ide o vymáhanie ňou deklarovanej pohľadávky zabezpečenej zabezpečovacím opatrením, je jednoznačným dôkazom toho, že nalievavosť zásahu vo forme zabezpečovacieho opatrenia, ktorej existenciu mal súd za osvedčenú pri rozhodovaní o návrhu žalobkyne na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, nebola vôbec daná (resp. následne, po nariadení zabezpečovacieho opatrenia, zanikla). Dodatočne sa teda preukázalo nesplnenie zákonných podmienok nariadenia zabezpečovacieho opatrenia (ktorých existencia bola predtým súdu iba osvedčená). Ako už bolo uvedené, procesné dokázanie toho, že predmetné zabezpečovacie opatrenie nemalo byť nikdy nariadené, je potrebné považovať za odpadnutie dôvodov sui generis. V danom prípade súd neobmedzil trvanie nariadeného zabezpečovacieho opatrenia z hľadiska času. Trvanie nariadeného zabezpečovacieho opatrenia zároveň nebolo obmedzené ani uplynutím lehoty na podanie žaloby vo veci samej, či procesným neúspechom žalobkyne vo veci samej, keďže toto zabezpečovacie opatrenie bolo nariadené pred začatím konania vo veci samej bez toho, aby súd uložil žalobkyňi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej, alebo aby súd postupoval v zmysle § 337 C.s.p. a poučil žalovaného, že môže podať žalobu vo veci samej (uvedením strán a predmetu konania vo veci samej vo výroku uznesenia) a o právnych následkoch s tým spojených. Súd svojím postupom vytvoril absurdnú situáciu, keď ním nariadené zabezpečovacie opatrenie môže celkom reálne existovať natrvalo, a to aj v prípade, že nedôjde k judikovaniu peňažnej pohľadávky, ktorá bola zabezpečená nariadeným zabezpečovacím opatrením, ba dokonca aj v prípade, že žalobkyňa si ňou deklarovanú pohľadávku voči žalovanému súdnou cestou nikdy neuplatní. Na základe uvedeného navrhol žalovaný napadnuté uznesenie zrušiť.

5. Napadnutým uznesením č.k. 23Cb/8/2014-248 zo dňa 24.1.2020 súd prvej inštancie konanie o návrhu žalovaného na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia zo dňa 20.3.2019 zastavil. V odôvodnení uviedol, že dňa 25.3.2019 žalovaný opätovne doručil súdu návrh na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením č.k. 23Cb/8/2014-140, dňa 12.9.2017. Svoj návrh opätovne odôvodnil tým, že žalobkyňa nepodala voči žalovanému žiadnu žalobu vo veci samej, ktorej predmetom by bola pohľadávka zabezpečená zabezpečovacím opatrením. Žalobkyňa by žalovaného musela

žalovať konkrétne o pohľadávku na zaplatenie vyrovnávacieho podielu vo výške 31 998,98 EUR s príslušenstvom, čo podľa žalovaného predstavuje dôvod pre zrušenie zabezpečovacieho opatrenia. Z podania žalovaného zo dňa 20.3.2019, ktorého obsahom bol návrh na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia, bolo zrejmé, že dôvody, pre ktoré sa žalovaný domáha zrušenia zabezpečovacieho opatrenia sú totožné z dôvodmi, ktoré už uviedol vo svojom predchádzajúcom návrhu zo 23.4.2018. Bolo nepochybné, že o návrhu zrušenie zabezpečovacieho opatrenia zo dňa 12.9.2017 už súd prvej inštancie rozhodol uznesením č.k. 23Cb/8/2014-208 zo dňa 27.2.2019 tak, že tento návrh zamietol. Rovnako bolo nesporné, že ďalším návrhom na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia sa žalovaný domáhal zrušenia toho istého zabezpečovacieho opatrenia a tento návrh oprel o tie isté skutkové tvrdenia a právne dôvody. Uvedené uznesenie doposiaľ nenadobudlo právoplatnosť, nakoľko bolo zo strany žalovaného napadnuté odvolaním. Súd preto dospel k záveru, že v prejednávacom prípade rozhodovaní o návrhu na zrušenie neodkladnej veci bráni prekážka prv začatého konania (litispendencie). V danom prípade išlo o tie isté strany sporu, rovnaké dôvody na zrušenie neodkladného opatrenia. Súd preto konanie o návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia zo 20.3.2019 v súlade s § 159 C.s.p. zastavil.

6. Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a poukázal na to, že výsledkom konania o určenie neúčinnosti právneho úkonu, ktoré je vedené pod sp. zn. 23Cb/8/2014, bude potenciálne iba určenie relatívnej neúčinnosti napadnutého právneho úkonu (kúpnej zmluvy) voči žalobkyni (teda nie judikovanie peňažnej pohľadávky). Samotné rozhodnutie súdu o odporovateľnosti právneho úkonu (o jeho neúčinnosti) teda nebude spôsobilým titulom na vymoženie pohľadávky zabezpečenej nariadeným zabezpečovacím opatrením. Konanie o určenie neúčinnosti právneho úkonu vedené pod sp. zn. 23Cb/8/2014 (a jeho budúci výsledok) je teda vo vzťahu k nariadenému zabezpečovaciemu opatreniu bez akejkoľvek právnej relevancie. V dôsledku toho, že o návrhu žalobkyně na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a následne aj o návrhu žalovaného na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia bolo rozhodnuté nesprávne pod sp. zn. 23Cb/8/2014, hoci predmetnému konaniu mala byť pridelená nová spisová značka, bola zo strany súdu porušená zákonná povinnosť pridelenia vecí náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených ministerstvom tak, aby bola vylúčená možnosť ovplyvňovania pridelenia vecí. Tým zároveň došlo k porušeniu ústavného princípu zakotveného v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, v zmysle ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi, a teda o návrhu žalobkyně na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia a následne aj o návrhu žalovaného na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia rozhodol nesprávne obsadený súd. Keďže žalobkyňa si pohľadávku, naliehavosť zabezpečenia ktorej tvrdila v návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, neuplatnila voči žalovanému ani po uplynutí významnej doby od nariadenia zabezpečovacieho opatrenia (žalovaný zdôrazňuje, že ani k dnešnému dňu si žalobkyňa voči žalovanému neuplatňuje pohľadávku zabezpečenú sudcovským záložným právom v žiadnom konaní), je zrejmé, že dôvod, pre ktorý bolo zabezpečovacie opatrenie nariadené, odpadol. Totiž, ak aj mal súd v čase rozhodovania o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia za to, že bola osvedčená naliehavosť zásahu zo strany súdu, dodatočne vyšlo najavo, že požiadavka naliehavosti v danom prípade splnená nebola. Napokon žalovaný namieta, že neboli splnené procesné podmienky pre zastavenie konania z dôvodu prekážky litispencie, keďže v danom prípade sa nejedná o totožnosť sporu.

7. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) prejednal vec podľa § 380 ods. 1 bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

8. Podľa § 343 ods. 1, 2, C.s.p., zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Záložné právo sa zriaďuje vydaním uznesenia o zabezpečovacom opatrení. Záložné právo vzniká zápisom do príslušného registra. Výkon záložného práva môže nastať až po tom, ako bola pohľadávka právoplatne priznaná súdnym rozhodnutím.

9. Podľa § 344 C.s.p. ustanovenia o neodkladnom opatrení sa použijú primerane aj na zabezpečovacie opatrenie.

10. Pred nariadením zabezpečovacieho opatrenia súd musí vždy zvážiť, či zásah do práv dotknutej strany je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (zásada tzv. primeranosti zásahu). Pokiaľ ide o majetok, na ktorý sa má vzťahovať zabezpečovacie opatrenie,

musí súd zohľadniť uvedenú zásadu primeranosti zásahov do majetkových pomerov dlžníka, a to aj vo vzťahu k pohľadávke, na zabezpečenie ktorej súd zriaďuje zabezpečovacie opatrenie. Z hľadiska rozsahu zabezpečenia tak nesmie vzniknúť zjavný nepomer. Súd by mal aj v tomto prípade rešpektovať zásadu a požiadavku proporcionality.

11. Odvolací súd po preskúmaní obsahu spisu sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že žalovaný v návrhu na zrušenie zabezpečovacieho opatrenia neuviedol žiadne skutočnosti, z ktorých by bolo zrejmé, že dôvody, na základe ktorých bolo predmetné zabezpečovacie opatrenie zriadené zanikli, resp. neexistovali. Odvolací súd poukazuje na to, že ak bola osvedčená naliehavosť zásahu zo strany súdu, dodatočne vyšlo najavo, že požiadavka naliehavosti v danom prípade nebola splnená. Žalobkyňa nepodala voči žalovanému žalobu vo veci samej, ktorou by sa voči žalovanému domáhala zaplatenia pohľadávky zabezpečenej zabezpečovacím opatrením, teda na výplatu vyporiadania podielu vo výške 31.998,98 EUR. Ďalej súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 26. septembra 2018, sp. zn. 5Cdo/135/2017, a to, že „v prípade, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 CSP neuloží, je súčasne povinný poučiť strany vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, o ich možnosti podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených, pričom súd je povinný túto žalobu aj špecifikovať, teda uviesť strany a predmet konania žaloby vo veci samej. Zákon tak súdu stanovuje obligatórnu poučovaciu povinnosť (poučiť stranu, proti ktorej neodkladné opatrenie pred začatím konania smeruje, o možnosti podať žalobu a o právnych následkoch s tým spojených), a to v záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov strán, proti ktorým neodkladné opatrenie smeruje. Súd je tak povinný týmto stranám poskytnúť v zmysle ustanovenia § 337 ods. 1 a ods. 2 CSP kvalifikované poučenie. Ak súd súčasne s nariadením neodkladného opatrenia vo výrokovej časti strane sporu kvalifikované poučenie neposkytol, dochádza k porušeniu rovnosti sporových strán a k zmareniu procesných oprávnení tejto strany sporu, a to zmareniu jej možnosti podať žalobu vo veci samej (vymedzenej súdom v zmysle § 337 ods. 2 CSP) a domáhať sa tak prípadnej procesnej ochrany, v dôsledku čoho ani nemohli nastať prípadné právne následky spojené s podaním takejto žaloby a s prípadným vyhovením tejto žalobe (§ 337 ods. 3 CSP). Takýmto postupom súdu dôjde k porušeniu práva na spravodlivý proces a naplneniu vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V zmysle uvedeného sa teda nepreukázala naliehavosť zásahu vo forme zabezpečovacieho opatrenia, keďže žalobkyňa zostala vo vzťahu k vymáhaniu svojej pohľadávky nečinná.

12. V predmetnom prípade žalovaný osvedčil svoj návrh na zrušenie zabezpečovacieho nariadenia, pričom súd prvej inštancie v uznesení, ktorým nariadil zabezpečovacie opatrenie, nepoučil žalovaného, že môže podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Taktiež žalobkyňa nemôže dosiahnuť judikovanie zabezpečenej pohľadávky, pretože dlžník zanikol bez právneho nástupcu v zmysle uznesenia Okresného súdu Bratislava III č.k. 15C/152/2013-146, právoplatným dňa 22.5.2017, keďže dlžník pohľadávky 31 998,98 EUR s prísl. spoločnosť Dody s.r.o. zanikol ex offa výmazom z obchodného registra. Z uvedených dôvodov mal odvolací súd za to, že v danom prípade nebola dostatočne osvedčená pravdepodobnosť, resp. nebezpečenstvo hrozacej ujmy v dôsledku porušenia práv žalobkyne, ako základných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 324 a nasl. C.s.p. Vo veci samej sa žalobkyňa domáha určenia neúčinnosti právneho úkonu. Podľa § 343 ods. 1, 2, C.s.p., zabezpečovacím opatrením môže súd zriadiť záložné právo na veciach, právach alebo na iných majetkových hodnotách dlžníka na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa, Zabezpečovacie opatrenie je vzhľadom na cit. ust. zákona možné zriadiť len na zabezpečenie peňažnej pohľadávky. Predmetom konania nie je zaplatenie peňažnej pohľadávky a preto podľa názoru odvolacieho súdu neboli splnené podmienky na jeho nariadenie.

13. S poukazom na vyššie uvedené dôvody, po zohľadnení relevantnej odvolacej argumentácie žalovaného, odvolací súd potom napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 23Cb/8/2014-208 zo dňa 27.2.2019, s použitím § 388 C.s.p. zmenil tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

14. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd napadnuté uznesenie č.k. 23Cb/8/2014-248 zo dňa 24.1.2020 zrušil.

15. Odvolací súd, ktorý zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie, preto podľa § 396 ods. 2, C.s.p. rozhodol o nároku na náhradu trov konania a žalovanému, ktorý bol úspešný v tomto konaní priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania. O náhrade trov prvoinstančného ako i odvolacieho konania ohľadne návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia rozhodne súd prvej inštancie v konečnom rozhodnutí.

16. Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 C.s.p.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 C.s.p.

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C.s.p., ak má sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom podľa § 429 ods. 1 C.s.p.

V dovolaní podľa § 428 C.s.p. sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).